

Večernik

Leto II. (IX.), štev. 18

Maribor, ponedeljek 23. januarja 1928

»JUTRA«

Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem črt. zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno, prejetan v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglaš po tarifi

Oglaš sprejema tudi ogletoni oddelki »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Manifestacija narodne sile in volje

DESETISOČGLAVA MNOŽICA NAVDUŠENO VZKLIKA KMEČKO-DEMOKRATSKI KOALICIJI IN NJE NIMA VODITELJIMA PRIBIČEVIČU IN RADIČU. — OSTRA SPOROČILA PRIBIČEVIČA IN RADIČA VLASTODRŽCEM. — ODLOČNA ZAHTEVA NARODA PO NARODNI KONCENTRACIJI.

Maribor, dne 23. januarja.

Včeraj se je vršil v Zagrebu v prostorih Zagrebskega zbora, ki so z galerijami vred desetkrat večji nego je velika dvorana mariborskega Narodnega doma, ogromen zbor Kmečko-demokratske koalicije, ki pomeni odločilni dan v nadaljni borbi za enakopravnost in pošteno upravo v državi. Neprestano od ranega jutra so prihajale v Zagreb množice kmečkega in drugega naroda. Do polenajstih so se velikanski prostori napolnili in desetisočglava množica je z nepopisnim navdušenjem pozdravljala oba došla voditelja Pribičeviča in Radiča.

Zborovanje je otvoril predsednik mestne organizacije HSS v Zagrebu, vodil pa predsednik zagrebske organizacije SDS dr. Ljubomir Tomašič. Prvi je dobil besedo Slovenec g. dr. Kramer, ki je povdaril, da je Kmečko-demokratska koalicija šele s sodelovanjem Slovencev dobila izraz one velike državne misli, katero zastopamo, ter je pozdravil zbor v imenu napredne Ljubljane. Za njim je govoril Svetozar Pribičevič, ki je skoraj z vsakim svojim stavkom, zlasti v onem delu govora, kjer se je bavil z barbarstvom današnjih vlastodržcev, izzval burje odobravanja navzočih mas naroda. Končno je spregovoril še Stjepan Radić, katerega odločne besede na naslov Beograda in srbijanskih strank, izgovorjene iz skrbi za bodočnost naroda in države, so istotako močno vplivale na zborovalce, ki so burno manifestirali.

Veličasten mir, s katerim se je razun par malih incidentov na ulicah izvršila velika manifestacija, nepopisno navdušenje narodnih mas za Kmečko-demokratsko koalicijo in nje ne cilje ter prisrčne in dolgotrajne ovacije obema vrhovnim voditeljema koalicije Pribičeviču in Radiču, vse to je dokaz, kako globoko se je že v narodu zasedla ideja koalicije, sodelovanja dveh še nedavno v najljutejši medsebojni borbi se nahajajočih strank, ki sta se zjediniili na enotnem programu, kateri je kratek, pa tem bolj jase: enakost, enakopravnost, poštena uprava.

Značilno za celotni potek zborovanja je bilo dejstvo, da so govorili v prestolici hrvatskega dela naroda, v belem Zagrebu, po vrsti zastopnik Slovencev, Srbov in Hrvatov, ter se je tako na viden način povdarila ideja — vodnica Kmečko-demokratske koalicije: edinstvo naroda in države.

Ostre so bile in kakor kladivo so padale besede obeh vrhovnih voditeljev KDK Pribičeviča in Radiča na naslov vlastodržcev, Beograda in srbijanskih strank. Z navdušenim pritjevanjem se je narod izrekel za najodločnejšo borbo za enakost in enakopravnost ne le v davkih, ampak na vseh področjih javnega življenja. KDK danes še ni prečanska fronta.

ampak fronta svobode in enakosti proti fronti današnje vlade, ki je fronta srbijanstva in hegemonije. Mi hočemo to fronto — tako je izjavil ob navdušenem odobravanju naroda Pribičevič — razširiti na vso državo in kličemo v borbo celokupni naš narod. Odklanjamo odgovornost, ako bi ob neuvidevnosti Beograda in srbijanskih činiteljev ta fronta res postala prečanska fronta.

Kmečko-demokratska koalicija se je na včerajšnjem zborovanju jasno in glasno proglasila kot ena celina napram vsem drugim parlamentarnim skupinam, tako da so vsem splet kam, ki so skušale izigravati obe koalirani stranki drugo proti drugi, izpodnešana tla. To je dokaz absolutne solidarnosti v koaliciji in popolne odkritosti, dokaz za sodelovanje src, kakor je to istotako ob velikem navdušenju naroda izjavil g. Pribičevič; to je pa obenem poročstvo za zmogoviti konec v težki borbi, ki jo vodi in jo bo vodila KDK še tekom prihodnjih mesecev.

Kmečko-demokratska koalicija je včeraj obenem z vso odločnostjo povdarila svojo zahtevo po narodni koncentraciji, po sodelovanju v novi vladi vseh onih strank in skupin, ki so izšle iz zadnjih volitev po svobodni volji naroda. S tem je jasno povedano, da Kmečko-demokratska koalicija odklanja vsakršna pogajanja glede koncentracije z današnjim režimom g. Vukičevića.

Narod je poslal tudi odločno sporočilo gospodu Ljubi Davidoviču, da naj pospeši svoje korake za narodno koncentracijo, ker bi sicer KDK morala odkloniti vsako nadaljno odgovornost in bo prenesla do skrajnosti poostreno borbo v narod v vse kraje države, tudi v Srbijo in Makedonijo. Še poprej pa — tako je ob burnem pritjevanju naroda izjavil g. Radić — hoče Kmečko-demokratska koalicija kralju sporočiti svojo zahtevo, da ji v interesu narodne in državne bodočnosti poveri vodstvo države v to svrhu, da ona ustvari narodno koncentracijo, ki bo imela nalogo, da v 10. letu ujedinenja končno izvede enakopravnost na vseh področjih in v vsej državi.

Če končno še omenimo, s kakim nepopisnim navdušenjem so navzoče mase odobravale izjavo g. Pribičeviča, da je treba v 10. letu ujedinenja ustvariti na Balkanu velik narod od Jadranskega do Črnega morja, smo v glavnih črtah podali duha, ki je vladal na tej edinstveni manifestaciji zastopnikov celokupnega našega naroda.

Zbegana beograjska čaršija

BEOGRAJSKA POLITIČNA KLIKA SKUŠA S POTVORJENIMI POROČILI ZMANJŠATI VTISE ZAGREBSKIH MANIFESTACIJ.

BEOGRAD, 23. januarja. Vse mesto je pod močnim vtisom včerajšnjih manifestacij kmečko-demokratske koalicije v Zagrebu. Vedno bolj se utrjuje v političnih krogih prepričanje, da je pričakovati izpremembe režima in sistema. Včerajšnje manifestacije v Zagrebu pa so po mnenju političnih krogov vrh tega tudi najboljši dokaz, da je nemogoče več razdružiti ali izigravati hrvatsko seljačko stranko proti samostojnim demokratom ali narobe. Pripravljenost koalicije, da stopi v koncentracijsko vlado pa je na drugi strani močno podkrepila položaj Davidoviča v njegovi akciji. Beograjska javnost je prepričana, da pride do izpremembe kurza v politiki tudi za slučaj, ako bi Davidović odpovedal. Iz časopisja je razvidno, da vlada v specifično srbjskih političnih krogih velika zbeganosti in celo znamenita »čaršija« (politična klika glavnega mesta) še ni prišla do oddiha.

»Politika« in »Pravda« objavljata kot organa klike deloma potvorjena deloma pomanjkljiva poročila iz Zagreba, da bi na ta način zmanjšala vtis med prebivalstvom glavnega mesta. »Politika« pa sicer priznava, da vlada v demokratičnih krogih zadovoljstvo.

Sinoči se je vršila dolga konferenca demokratičnih voditeljev, katere so se udeležili Burkov, Veljković, Vulić, Grol in Stanković. Razpravljalo se je o vprašanju: Kako naj se ugodi zahtevi kno-

ko-demokratske koalicije po takojšnjem padcu vlade ne oziraje se na proračunsko razpravo? Končno je bilo baje sprejeto naziranje, da naj se Kmečko-demokratska koalicija zaveže v naprej, da ostane v zvezi z demokratično stranko tako v vladi kakor v opoziciji, ker bi Davidović mogel le v tem slučaju riskirati prelom z radikali.

Beograjsko »Vreme« piše, da so zagrebski sklepi zanimivi iz dveh razlogov. Pokazalo se je, da se mora smarati Kmečko-demokratsko koalicijo kot enoto, ker je malo verjetno, da bi bilo sedaj mogoče ločiti voditelja obeh strank — Radiča in Pribičeviča. V drugi vrsti pa pomeni zahteva Kmečko-demokratske koalicije, da naj demokrati še pred pričetkom plenarne seje o državnem proračunu razbijejo svojo koalicijo z radikali, negativen odgovor samostojnih demokratov na svoječasni Davidovičev poziv k združenju demokratičnih elementov.

»Vreme« naglašja, da o izpremembi režima toliko časa ne more biti govora, dokler se ne ustvari kakšna pozitivna kombinacija. Istočasno pa se priznava vznemirjenje ministrskega predsednika in njegove okolice, kajti zagrebska resolucija izključuje Vukičevića iz vsake kombinacije. Vukičević se zato sedaj trudi, na kakšen način bi vplival na demokratične ministre, da bi odvrnili Davidoviča od njegove akcije.

Iz finančnega odbora

BEOGRAD, 23. januarja. Finančni odbor je danes v tajni seji nadaljeval razpravo o finančnem zakonu k državnemu proračunu. Popoldne bo stavila opozicija vrsto dodatnih predlogov, da doseže vsaj omiljenje nekaterih trdot novega finančnega zakona. Ker tudi radikali niso zadovoljni z načrtom finančnega zakona, ni izključeno, da bi finančni odbor zavrgel predlog. Proračunska razprava bo v finančnem odboru danes končana in se bo vršilo najbrže že zvečer končno glasovanje o proračunu in finančnem zakonu.

Mil arizacija politične uprave v Makedoniji

BEOGRAD, 23. januarja. Vlada namerava militarizirati politično upravo v Makedoniji. V to svrhu bodo predstavljani vsi aktivni veliki župani. Prvi korak je že storjen. Komandant celjskega pešpolka, polkovnik Naumović, je namreč imenovan za velikega župana v Skoplju, dosedanj veliki župan Živković na je imenovan za velikega župana v Somboru.

Živali ne potujejo rade.

Živinorejci vedo dobro, da vsako živinčje v slučajih prevoza precej zgubi na teži. Ni razlike, ako se živino prevaža ali pa goni peš. Ameriški farmerji so sestavili točno statistiko, koliko izgubi žival na teži pri transportu. Odrasli vol izgubi približno 32 kg teže, ako prehodi 4 kilometre. Ako pa se voli prevažajo po železnici, potem izgube dolžini pota primerne teže in sicer od 25—50 kg, ali pa celo več. Ovca, težka 40—50 kilogramov, zgubi radi transporta 4—5 kg. Pri vožnjah preko morja trpi živina mnogo več. Tele, težko 150 kg, zgubi na morju že prvi dan 4 kg, vsak naslednji dan pa polovico manj kot prejšnji. Svinja, ki tehta 100—110 kg, zgubi radi prevoza 5—6 kg.

Konjunktura forda

se od dne do dne zopet večja. Tovarna sprejema vedno nove delavce. Zaposlenih je danes že kakih 80.000 ljudi, t. j. za 5000 več kot pretekli mesec. Iz neposredne bližine Fordovih tovarn javljajo, da se je produkcija avtomobilov tako zvišala, da jih pride okoli 1000 na dan iz tovarne.

LIUBLJANA, 23. januarja. Devize: Berlin 13.55. Curih 1094.50, Dunaj 801.5, London 277.10, Newyork 56.78, Praga 168.52, Milan 301. — Efekti: Celjska 164, Ljubljanska kreditna 135, Kreditni zavod 160, Vevče 135, Ruše 265—280, Stavbna družba 56, Šešir 125, Strojne tovarne 80, Trbovlijska 500.

vsi na današnji

Župančičev večer
v Narodnem gledališču.

Dotok tujcev v Mariboru

Maribor, 23. januarja. Odkar je Maribor postal oblastna rezidenca se je v njem marsikaj izpremenilo na bolje in vsi znaki kažejo, da se mestu obeta še boljša bodočnost. Ugodna geografska lega mu za dolga leta prihodnosti zagotavlja možnosti nadaljnega razvoja in trgovsko-posredovalna vloga mu daje dovolj nad, da se v kratkem času razvije v malo vele mesto.

Važen faktor v uspešnem napredovanju je vsekakor tujski promet, ki donaja mestom in okolici neprecenljive koristi. Maribor v tujskem prometu gotovo ni na zadnjem mestu. To naj mu bo v vzpodbudo, da si naklonjenost obiskovalcev ohrani in pridobi. Že danes ima dovolj privlačne sile, zlasti pa dvigajo tujski dotok ekonomsko gospodarski motivi, ki dajejo obmejnemu mestu posebno resno obilje. V tej smeri pa bi se dalo s strani merodajnih činiteljev še marsikaj storiti in treba bo mnogo pozornosti, da se ne prezre nobena malenkost. Avtobusni promet, kanalizacija, tlakovanje, snaga in moderne javne naprave bodo tujskemu prometu v znatno korist.

Statistike zadnjih let dokazujejo, da se je dotok tujcev ustalil in da se je v zadnjih dveh letih pričel dvigati razvoju mesta primerno. Leta 1923, ko so bile inozemske valute močnejše, ko je v narodih še vse valovalo in še ni bilo v ljudeh stalnosti in je vrh tega tudi gospodarski položaj dovoljeval večji luksuz, je Maribor posetilo 27.218 tujcev, med temi 9000 inozemcev. Leta 1925 je tujski promet nazadoval za 7000 oseb. Inozemcev je prišlo v mesto samo 5000, domačinov pa 15.861. V letih 1926 in 1927 pa se je dotok dvignil in ustalil. Lani je posetilo Maribor 23.000 tujcev, med njimi 6814 inozemcev, kar dokazuje, da se je predvsem dvignil dotok inozemcev. Poslednja konstatacija je značilna in ni dvoma, da je porast tujskega dotoka pripisati samo modernizaciji mesta, ki je postalo privlačnejše in vabljivejše.

Zdi se nam umestno, da se dotaknemo že večkrat obravnavanega vprašanja o gradbi novega hotela, zlasti, ker se z-

pet pojavlja na obzorju skupina, ki namerava načrt uresničiti. Napredku mesta bi v vsakem oziru novo hotelsko podjetje, ki bi gostu v resnici nudilo ves mogoči konfort in udobnosti razvajenega človeka, znatno pripomoglo. Zbrane statistike tudi dokazujejo, da bi se hotelsko podjetje takoj ob pričetku rentiralo, kajti doslej je posečalo mesto dnevno 66 oseb, mnogo pa jih je iskalo prenočišča po privatnih stanovanjih. V Mariboru imamo v celoti le 100 sob, v katerih se tujcem lahko približno postreže. Hotel Meran, Mariborski dvor, Zamorec in Črni orel, dočim so ostala prenočišča, tudi okrog 100 po številu, za goste, ki pri gradbi novega hotela ne pridejo v poštev.

Razen tega je treba omeniti, da bi se z novim hotelom tujski dotok znatno dvignil in da bi zgradba na primeren mestu pritegnila večino slučajnih obiskovalcev. Smo mnenja, da bi gradbo morala podpreti zainteresirana oblastva: mestna občina, oblastni odbor in nuditi graditeljem razne olajšave. Tako bi se izvedba načrtov znatno pospešila in Maribor bi napravil velik korak v moderni napredek.

Zanimivo je pregledati vrste inozemskih obiskovalcev. Na prvem mestu so Avstrijci, kojih poset stalno narašča in se je od leta 1923. s 3196 dvignilo na 5336 v letu 1927. Drugo mesto zavzemajo sosedi Italijani, ki vedno bolj izostajajo. Leta 1923 jih je prišlo v Maribor 1278, dočim jih je bilo lani samo 318 in so jih prekosili Čehi, ki so tudi padli od 1256 na 362. Močno so izostali Švircarji, od leta 1923 so padli s 536 na 58. Število Nemcev se je pričelo dvigati in je lani doseglo 449 oseb. Tudi Madžari so po številu med močnejšimi skupinami, iz ostalih držav pa je dotok znatno slabši in so posetniki bolj slučajni. Skrbeti nam je torej, da bomo v Maribor pritegnili stalne posetnike tudi iz ostalih držav, kajti le takrat bo tujskemu prometu lahko pripisati uspeh, sicer pa se bo dotok tujcev stopnjeval zgolj iz potrebe.

zvezdo, kajti imeli smo v svoji sredini našo Anico Mitrovičevko kot gošta in sicer v vlogi Amelije. Potrdila je svoj sloves. Njen glas je bil polnodoneč in zmagoval je tudi največjo tonsko moč orkestra. Napram smiselni igri g. Mitrovičeve je bil g. Burja, kot guverner Rikard, ki ljubi Amelijo, v izražanju svojega čutnega razpoloženja vse preveč rezerviran. Nepoučen gledalec si o tem razmerju ni mogel napraviti prave slike. Treba bo več agilnosti in svobodne igre. V pevskem oziru pa je bil g. Burja na mestu. G. Neralić (kot grofov tajnik René) igra in poje. S tem smo rekli vse. Z zadovoljstvom smo opazili, da topot ni na nobenem mestu distoniral, vsaj občutno ne, kakor se je zgodilo to pri zadnjem njegovem koncertnem nastopu v kazinski dvorani. Vsestransko dobra je bila ga. Zamejičeva v vlogi vedeževalke. Vloga se ji dobro prilaga in njen sočen alt je prišel do lepe veljave tudi v ansamblu. Ga. Burjeva je bila prav ljubek paž. Njene kretnje, njen glasek, vse je odgovarjalo za to vlogo. Prav ustrezljivi so bili tudi sodnik (g. Bratuž) in oba zarotnika (g. Stankovič in Kovič). Zbor je bil poslušen in je pazil na dinamiko; izreči moramo specijelno pohvalo. Kostumi so bili lepi, oprema odgovarjajoča in nekatere scene so se nam predstavile zelo slikovito in pestro. G. Mitrovič, kot režiser, je opravil svoje delo s priznano spretnostjo. Istotako zasluži njegova izvedba muzikalnega dela polno priznanje. To je znala tudi publika oceniti s pristrčnim in močnim aplavzom. K operi se še morda ob priliki povrnemo. H. D.

Bergson — kandidat za Noblovo nagrado.

Francoska akademija znanosti je predložila slavnega filozofa Henrika Bergsona kot svojega kandidata za Noblovo nagrado.

Mariborski in dnevni drobiž

Pomagajmo gladnim

Apel Narodne odbrane.

Težave naših pasivnih krajev: Črne gore, Hercegovine in Dalmacije se razvijajo v težko fizično in moralno krizo. Strašna poročila dobiva Narodna odbrana od svojih ljudi. V gotovih okrajih Hercegovine, naše etične matice — je lakota v nevarnem razmahu. Že v jesenskih mesecih je ljudem zmanjkalo moke in v nekaterih vaseh se hranijo s koreninami. So tudi vasi, kjer so se lakoti pridružile bolezni. Sestradanim in v največjih skrbih za svoje pade zavest državljanov dolžnosti in ljudje si tudi potom ropa in tatvine iščejo hrano. Zločinov je vedno več. Kopičijo se prošnje za izselitev v Severno in Južno Ameriko ter kemalistično Turčijo in to celo od prvovrstnega prebivalstva. Brezvestni ljudje izkoriščajo nesrečo, ki je ogromna. Bog zna, kakšne težke posledice bodo vse nastale!

V zavesti svoje velike misije je Narodna Odbrana sklenila pomagati. Bratom v nesreči moramo priskočiti na pomoč in ljudje v bednih krajih morajo občutiti, da so še bratska srca. Vsem rodoljubom kličemo, naj pomagajo v denarju ali pa v hrani in sicer čimprej. Dvojno da, kdor hitro da. Pet mesecev je še do žetve, pet dolgih strašnih mesecev za one, ki že danes nimajo kaj jesti. Pomislite, koliko življenj je v nevarnosti. L. 1914—1918 sta izgubili Črna gora in Hercegovina na desetisoče otrok. Ali naj tudi v svobodni domovini propade od lakote ves naraščaj? Prepričani smo, da bo naš klic našel bratski odziv. Pomoč v denarju ali v hrani sprejema Narodna Odbrana ter jo takoj pošilja v svrhu razdelitve svojim oblastnim odborom v Mostar, Dubrovnik in na Cetinje.

Z državnega pravdnštva.

Za namestnika državnega pravdnika je imenovan pri okrožnem sodišču v Mariboru sodnik g. Fran Sever, ki je bil že sedaj dodeljen državnemu pravdnštvu.

Pogreb poštnega upravitelja Josecka.

Pokojnega Ljudevita Josecka je sprejelo včeraj popoldne na zadnji poti veliko število stanovskih tovarišev in poštinih nameščencev vseh vrst iz Maribora, okolice, Ptuj, Celja in Ljubljane. Ljubljansko poštno ravnateljstvo sta zastopala gg. dr. Josip Lebar in Anton Vesenjak. Tudi bivši sošolci so se v lepem številu zbrali ob grobu prerano umrlega druga. Pogrebu je prisostvoval tudi predsednik oblastnega odbora g. dr. Leskovar. Pri mrtvašnici in ob grobu je pel žalostinke pevski zbor nižjih poštinih uslužbencev, poslovilne besede sta pa izrekla zastopnik uradnikov in zastopnik slug.

Srečke drž. razredne loterije II. razreda

so dospele in so cenjenim naročnikom do 6. februarja na razpolago. Izžrebane so bile sledeče v naši upravi kupljene srečke: št. 22.548, 46.161, 46.164, 70.269. — Uprava »Večernika«.

Kopališče

ostane tekoči teden radi snaženja parnega kotla zaprto. —

Novosadsko gledališče zgorelo.

V nedeljo zvečer je v Novem Sadu kmalu po zaključeni predstavi nastal v tamkajšnjem gledališču kratek stik, kateremu je sledil silen požar, ki je v parurah vpepelil cel ogledališko poslopje. Vsa reševalna dela so bila zaman, kajti ognjeni zubli so bili preveliki in vročina prestrašna. Gledališki inventar je bil sicer zavarovan za 800.000 Din, vendar pa je celotna škoda mnogo večja. Gledališko osebje je ostalo tako čez noč brez posla in vlada med njim veliko vznemirjenje in razburjenje.

Smrt zgraditelja Panamskega prekopa.

V Newyorku je umrl v soboto generalmajor George Washington Goethals, zgraditelj znamenitega Panamskega prekopa. Pokojnik je bil rojen l. 1858. v Brooklinu in je spadal med najbolj popularne osebe v Zedinjenih državah.

800 milijonska dedščina.

Vojak Rajica Milutinović, ki služi pri štabu III. armije v Skoplju, je dobil v soboto iz svojega rojstnega kraja Milutovca v kruševskem okraju pismo, da je podedoval ogromno premoženje v znesku 800 milijonov dinarjev. Milutinović je imel v Ameriki strica, ki je umrl brez dedičev in je zapustil vse svoje premoženje Milutinoviću kot najbližjemu sorodniku. Lahko si predstavljamo veselje vojaka, ki ga je dohitela tako nepričakovana sreča. —

Ponesrečeno zimsko veselje.

Ob studenskem gozdu se je včeraj popoldne vozil na ročnih saneh Ivan Panter s svojo ženo in s svojim svakom Ivanom Koritnikom. Nekaj časa je šlo lepo in veselo, končno so pa trčili ob neko drevo, da jih je razmetalo daleč narazen. Panter je dobil notranje poškodbe, žena in svak sta pa ostala nepoškodovana. Ob isto drevo je trčil pozneje še neki Henrik Š., ki pravi, da je videl vse zvezde. —

Nevaren padec.

Marica Gselman, 14letna dninarjeva hči iz Hoč je padla s postelje ter si zlomila desno roko. Odpremili so jo v bolnišnico. —

Prostovoljno gasilno in reševalno društvo v Mariboru

ima svoj redni občni zbor v soboto, dne 28. januarja, ob 20. uri, v posvetovalnici depoja (Koroška cesta 12, II. nadstr.) — Ako ob določeni uri ne bo navzočih dovolj izvršujočih članov, se bo vršil ob 20.30 drugi občni zbor z enakim sporedom, ne oziraje se na število članov. — Spored: Odobritev zapisnika lanskega občnega zbora z dne 29. jan. 1927; poročilo tajnika o delovanju v preteklem 57. društvenem letu; poročilo blagajnika, pregledovalcev računov, volitev društvenega odbora, pregledovalcev računov in sedemčlanskega tovarištvenega odbora; določitev letne članarine podpornih članov ter slučajnosti. Predloge, ki zadevajo to točko, je najkasneje 24 ur pred začetkom zborovanja pisмено vložiti poveljstvu, ker bi se jih v nasprotnem slučaju ne moglo obravnavati. K temu zborovanju se uljudno vabijo vsi izvršujoči častni in podporni člani, reditelji, kakor tudi vsi prijatelji ter dobrohotniki društva. —

V galopu skozi publiko

sta pridirjala sinoči dva civilna jezdeca po državnem mostu v mesto. Zdelo se je, kakor da bi prišla iz madžarske pustinje ali pa morda iz ameriških prerij. Stariši so se prestrašeni umikali s svojimi otroci na vse strani in naravnost čudno je, da se ni pripetila kakšna nesreča. K sreči pa sta bili živali previdnejši kakor jezdeca. —

Policijski drobiž.

Mariborska sobota in nedelja sta potekli dokaj mirno. Zlasti ni bilo nikakih težjih prestopkov. Razen običajnih razgrajanj in priložnostnih tatvin policijska kronika ne beleži ničesar. — Aretiran je bil Franjo Z., ker je vinjen razgrajal na Glavnem trgu in tudi razbil 70 Din vredno šipo. Aretaciji se je upiral in celo žalil stražnika, ter tako dal povod za sodnijsko kaznovanje, ki bo sledilo policijskemu. — Sredi popoldneva sta se včeraj spoprijela v Grajski ulici Friderih K. in Ivan B. ter se neusmiljeno obdelavala. Klofute so odmevale, občinstvo pa, ki je kupovalo v predprodaji kino-vstopnice, je imelo »Bodeči žici« primerno predigro. Med ruvanjem sta podrla leseno ograjo in povzročila lastniku gradu nekaj škode. Pomirjevalno je vplival stražnikov pendrek. — Nič boljši ni Anton V., ki je sinoči na Kralja Petra trgu klofutal svoje dekle. Pijančevu početje je opazovalo z zgražanjem mnogo občinstva. Red je napravil stražnik, ki je odvedel razgrajajoča v policijske zapore, objokana Režika pa se je vrnila na dom. Dober plen je imel neznan tat, ki je ukradel služkinji Antoniji Dreizibner zimski plašč, vreden 1500 Din. O storilcu ni nikakega sledu. —

Spominjajte se CMD

Narodno gledališče v Mariboru

REPERTOAR:

Ponedeljek, 23. januarja ob 20. uri »Župančičev večer«.

Torek, 24. januarja ob 20. uri »Glasba« ab. A. Kuponi.

Verdi: „Ples v maskah“

V soboto smo imeli priliko, videti na našem odru spet eno izmed onih Verdijevih del, ki so mu pripomogla k popularnosti in svetovni slavi. Svoje prvo proizvajanje je doživel Ples v maskah v Rimu l. 1859, in od tega časa naprej je na stalnem repertoarju opernih gledališč. Verdi se kaže tudi v tem delu kot izrazit dramatski komponist, ki ima smisel za karakterizacijo in obliko in ki je k temu sijajen instrumentator in neizčrpljiv melodist. Z operami Rigoletto, Traviata in Trubadur tvori Ples v maskah neko četrto in značilno razvojno perijodo, kajti v naslednjih svojih delih (Aide i. dr.) se začne mojster že nagibati na načela novonemške šole, katere predstavnik na polju muzikalne drame je bil R. Wagner. Pri tem pa je ostal Verdi vedno polnokrven Italijan in ta poteza zveni iz vseh njegovih ustvaritev.

Naš operni ravnatelj g. Mitrovič, ki postopa pri izberi opernega gradiva jako smotreno in smiselno, nam je nudil sedaj že štiril izmed najbolj popularnih Verdijevih oper. Njegovo muzikalno-vzgojevalno delovanje je za naše prilike neprecenljive vrednosti in se mora vedno in vedno povdarjati. Uspeh, katerega v tem oziru dosega, se je kazal spet topot v obisku gledališča. Prostor je bil nabito poln in vladalo je prav premijersko razpoloženje. Izvedba je bila — v okviru naših razpoložljivih moči — zelo častna in je dosegla polno priznanje publike. Predstava je stala tudi pod srečno

O reklam

CELO MITOLOGIJA POZNA REKLAMO. — REKLAMA IN RAZVOJ TEHNIKE.

Površno se reklama smatra za pojav sedanosti in za posledico naglega gospodarskega razvoja. V resnici je pa reklama stara kakor človeštvo, ker je združena s potrebo priporočanja lastnega dela in mnenja drugim ljudem. Reklamo v najstarejših oblikah so izvrševali klicarji. O njih pripoveduje celo mitologija. Tako n. pr. je boginja ljubezni poslala boga Merkurja kot klicarja med ljudstvo, da razloži njen spor z boginjo Psiho. Po poročilu rimskega pisatelja Apuleja je božanski klicar v slogu prave reklame poveljeval Venero ter srečnemu smrtniku, ki bi našel ubeglo božico Psiho, obetal poljube boginje ljubezni.

Iz zgodovine najstarejših narodov je nešteto dokazov o uporabljanju reklame za dela raznih umetnikov in državnikov. Tudi trgovska in obrtna reklama izhaja iz silno stare dobe. Najstarejši obrtni napis iz antike je napisna plošča nekega grškega vedeževalca iz 3. stoletja pred Kr., ki so jo izkopali blizu Memphisa pred približno 20. leti. Na tej plošči je naslikan oltar s črnim bikom-Apisom, spodaj so pa besede, katere je neki berlinski učenjak tako-le raztolmačil: »Jaz, ki sem doma iz Krete, tolmačim sanje po božanskem naročilu. Zaupaj Tibi!« (Boginji slušaj).

Največ starodobne reklame nam pa kažejo ostanki Pompeja. Izkopali so veliko število stebrov, ki imajo vsakovrstne reklamne slike in napise. Reklama se

je slikala in pisala največ na zid in na ograde. Vsaka obrt in trgovina je imela svojo reklamo, na zidih so se pa našli tudi politični oklici in napovedi javnih pireditev. Ena taka napoved iz Pompeja se glasi: »Če bo vreme dovolilo bo nastopila 30. julija v areni Certusova gladiatorska družba. Uprizorjen bo tudi boj z divjimi živalmi«. — Prostor za gledalce je pokrit in poškopljen z dišavami. Pompejski reklamni napisi so po večini rdečebarnvi in v par pednjev visokih črkah.

V vsakem oziru sledi ter se prilagodi reklama tehničnemu razvoju. Mesto plošč so postali letaki prvovrstno reklamno sredstvo, kakor hitro je postal papir cenejši. Električne iznajdbe so imele kot posledico takoj svetlobno reklamo in ko je danes zrakoplov višek tehničnega napredka, se tudi reklama dvigne v oblake. Zrakoplov, ki kroži nad mestom, vzbudi vsesplošno pozornost ter lahko služi vsled tega reklamni v največji meri. V listih tiskani oglas se od mnogih prezro, dočim vsi pazljivo sledijo vsem znakom in napisom na letalih. Velike ameriške tvrdke so si že nabavile reklamna letala, da iz njih trosijo letake in z napisi na njenih krilih priporočajo svoje blago. — Mnogi bogati podjetniki so že nameravali financirati senzacionalne polete pod pogojem, da dobi letalo ime njihove tvrdke.

Življenje v zverinjaku

V berlinskem zverinjaku, ki je eden največjih, so napravili te dni inventuro. Začetkom lanskega leta je bilo v zverinjaku 3750 živali, deljenih na 1150 raznih vrst. Tekom leta je pa zverinjak narasel za 1350 raznovrstnih živali. Skoraj vsak dan pogine po ena žival, po ena se pa izleže. Dnevno se porabi okroglo 20 stotov sena, od katerega odpade velik del na slone. Ostalo rastlinsko hrano tvorijo 400 kg detelje, 2500 kg repe in pese in do 9 stota krompirja in korenja. Poleg tega se porabi še 120 kg kruha. Opice in eksotični ptiči pojedó dnevno okrog 300 banan in 25 kg jabolk. Za razne mladiče se porabi dnevno 40 jajc in 50 litrov mleka, dočim pojedó veliki četveronožci 3 stote koruze in 4 stote ovsa. Roparske živali dobe na dan 600 kg mesa — in ker je za mnoge potrebno le sveže meso — morajo vsako jutro ustreliti enega konja. Ker zauživajo mnoge živali kuhano hrano, je urejena tudi velikanska kuhinja, kjer se ves dan kuha v velikih kotlih.

Dežela cerkva.

Amerika, ki ima pred nami toliko rekordov, je prekosila Evropo tudi v pogledu števila cerkva. Po zadnji statistiki imajo v Zedinjenih državah razne konfesije in sekte okroglo 194.000 cerkva in molilnic, kjer je sedežev za okroglo 59 milijonov ljudi. Potemtakem lahko vsak drugi Amerikanec dnevno zasede svoj prostor v kakšni cerkvi, templju ali molilnici. Cerkveno premoženje se ceni na 6 milijard dolarjev. Prostori v tako ogromnem številu cerkva seveda niso zasedeni, bogati Amerikanci pa cerkve podpirajo tudi brez verskih nagibov, ker vse cerkve razvijajo veliko agitacijo in vršijo tudi uspešno humanitarno delo. S številom prebivalstva posameznih krajev je število cerkva v čudnem razmerju. V mestu newyorške države Albany, ki ima 100.000 prebivalcev, je 77 cerkva. V malih krajih z okroglo 600 prebivalci je pa po 5 cerkva. To čudno številčno razmerje ustvarjajo raznovrstne sekte z bogatimi pokrovitelji, ki gradijo svoja svetišča po lastni volji brez ozira na krajevne potrebe.

Malo mesto v enem samem poslopju.

V največjem nebotičniku New Yorka, ki ima 60 nadstropij, je čez dan okrog 10.000 oseb. Nebotičnik je namreč last velikega bančnega in industrijskega podjetja, ki ima v 53. nadstropjih svoje upravne in poslovne prostore. Z nastavljenimi tega podjetja in stanovanj ogromne hiše je torej pod eno streho celo mesto.

Uedno več iznajdb

Pripoveduje se, da je pred leti uradnik urada za patente odložil svoje mesto z izjavo: »Skoraj vse iznajdbe, ki so sploh mogoče, so že tu in kmalu ne bo nobenih več. Tedaj bodo morali urad za patente zapreti. Da se neprilika izognem, si že sedaj poiščem kako drugo službo«. Mož se je zmotil. Število iznajdb raste stalno. Po poročilu ameriških uradov za patente je rabil prvi polmilijon ameriških patentov 57 let, druga polovica milijona je bila dosežena že v 18 letih, pol drugega milijona pa celo v 13 letih. — Ameriški uradi za patente so začeli delovati leta 1836. Nekaj časa se je res mislilo, da bodo iznajdbe prenehale ali da njih število ne bo več naraščalo, zdaj pa leta z razvojem kemije in radio-tehnike so pa to mnenje pobila.

Sarajevski muslimani in Slovenke.

Sarajevski »Jugoslavenski list« je te dni objavil nekaj statistike iz življenja sarajevskih muslimanov. Konstatira, da je danes dvoženstvo pri muslimanih že silno redek pojav. V l. 1927 so med 605 v Sarajevu sklenjenimi muslimanskimi zakoni bili samo trije slučaj, da so se že poročeni muslimani poročili vsak še z eno ženo. Tudi mešanih zakonov, t. j. zakonov muslimanov z drugoverkami, je bilo od že navedenega števila v Sarajevu sklenjenih zakonov (605) komaj 14. Zanimivo pa je, da so skoro vsi muslimani, ki so se poročili z drugoverkami, vzeli za žene Slovenke. Značilno je to tudi z druge strani: Slovenke se podajajo v take zakone, v kljub temu da vedo in se jim to še tik pred poročno ceremonijo ponovno pojasni, da za slučaj smrti moža kot nemuslimanke po šerjatu nimajo nobene dedne pravice in da otroci iz njihovega zakona morejo biti samo muslimani. —

1000 prebivalcev ima 54 radio-aparatom.

Na Švedskem so silno zavzeti za radio. V dveh letih se je zanimanje zaui tako povečalo, da odpade danes na 1000 prebivalcev že celih 54 radio-aparatom. Pred 2 leti je bila v deželi ena sama velika oddajna postaja in sicer v Motali, sedaj pa so morali zgraditi še dve: Eno v Göteborgu, drugo pa v Malmo. Po statistiki je Švedska najbolj zavzeta za radio. Za njo pride Angleška, potem Danska, kjer odpade na 1000 prebivalcev 44 radio-aparatom, potem Avstrija s 43, Nemčija z 28, Norveška z 22, Švica s 16, Češkoslovaška s 15, Madžarska z 9, Finska z 8 in Belgija s 5 aparati na 1000 prebivalcev.

Morski angeli-varun

MOŽ, KI JE REŠIL NAD 400 LADIJ. — GENIJALNE REŠILNE METODE.

Po čudnem slučaju se je ravno tedaj, ko se je ameriški podmornik »S 4« v morski globočini spremenil v mrtvaško rakev za svojo posadko, v nekem westminstrskem sanatoriju boril smrtjo edini mož, ki bi lahko rešil nesrečne mornarje, ki so s trkanjem v največji stiski klicali na pomoč. Najbrž je ravno tedaj, ko je strašna smrt zadela posadko nesrečnega podmornika, izdihnil tudi sir Frederik Young, kralj morskih rešiteljev.

Ta mož, ki je umrl v 69. letu svoje starosti, bi bil najmočnejši pomorski admiral sveta, če bi imel pod svojim poveljstvom vse ladje, ki jih je rešil v največji stiski, ali pa kot potopljene potegnil iz morskih globin. Samo v vojni dobi, v 4 letih je iztrgal morskim globočinarjem 400 raznovrstnih ladij. Dobrih 30 let je bil član angleške pomorske družbe »Liverpool Salvage Association« in ko se je enkrat tej družbi potopila ladja, jo je mladi mornar na tako genijalen način izvlekel na površje, da se je sloves njegovega uspeha raznesel daleč med mornariške kroge. Od tedaj naprej je veljal mladi mož za veččaka in rešitelja pri vseh nesrečah na morju. Metode tega rešitelja so bile pri vsej priprostosti silno genijalne. Med svetovno vojno se je ob škotski obali pri poskušnji ponesrečil angleški podmornik »K 13«, ki je imel

31 mož posadke in približno še enkrat toliko gostov. Ko so se spustili v globočino, so pozabili zapreti neke line in voda je vdrla v podmornik. Dva častnika sta se še v prvem hipu pognala na površje ter obvestila Younga o nesrečnem slučaju. Pomoč je bilo treba najti takoj in genijalni Young jo je tudi našel: Od ladij v pristanišču je pobral dimnike ter sestavil iz njih dolgo cev, s katero so se potapljalci spustili v morsko globočino ter jo pritrdili na podmornik, ki je bil že pol vode. Cev je posadki dovedla zrak in potem nje se je dala končno tudi voda izprazniti iz podmornika.

Več let pred vojno je pa izvedel sledečo originalno rešitev: Ladja je zadela ob skalo in dobila tako velike razpoke, da sesalke in črpalke niso bile kos vodi, ki je z vsó močjo vrela v ladijske prostore. Vsi so bili prepričani, da je ladja izgubljena. Young je pa v bližini našel tovarno ladjo polno sena, seno je dal raztovoriti ter raztrositi okrog potapljačev se ladje, kateri je naročil, naj spravi vse svoje sesalke v največjo delavnost. V vodi, katero so dovajale sesalke, je bilo toliko sena, da so se luknje v ladji zamašile in da se je pridobilo s tem dovolj časa za uspešno rešilno akcijo.

Podobni uspehi bi napolnili knjige in tako ni čuda, da je Young v celokupnem pomorskem svetu legendarna osebnost.

Sport

Katastrofalni poraz Zagrebčanov

Beograd—Zagreb 11:2 (3:2).

Zagrebska reprezentanca je včeraj doživela v Zagrebu nepričakovano visok poraz. Zagrebčani so nudili primeren odpor le v prvem polčasu. Uspelo jim je celo, da so v prvih minutah presenetili nasprotnika in vodili v razmerju 2:0, toda Beograščani so še v prvem polčasu izenačili in celo odločili v svojo korist. V drugem polčasu Zagreb ni zmozel tempa in je v igri močno zaostajal. Že v prvih desetih minutah so domačini zvišali na 6:2. V 13. minuti 7:2 in v 17. 8:2. Prosti strel Irkoviča (branilec Beograda) iz sredine igrišča je našel zagrebško mrežo — 9:2. Beograd je popolnoma prevzel igro in dominiral. Zagrebčani sploh niso imeli žoge in je nasprotnikom uspelo doseči še dva gola ter zvišati na 11:2. Vsekakor zagrebški nogomet močno nazaduje.

Zagrebski rezultati.

Concordija je porazila Haška v razmerju 5:3, dočim je prvi polčas vodil Hašk v razmerju 1:0. Obe moštvi sta na stopili z rezervami, ker sta oddali igralce v zagrebško reprezentanco. Poraz je zakrivila Haškova napadalna vrsta, dočim ima obramba Concordije največ zaslug za uspeh. — Gradjanski se je moral tekmi s Croatia zadovoljiti z neodločnim rezultatom 1:1. Igra je bila v obeh polčasih dokaj surova in jo je moral sodnik pet minut pred koncem prekiniti.

Avstrija - Jugoslavija.

Meddržavno tekmo, ki jo pripravljajo na Dunaju med jugoslovansko in avstrijsko reprezentanco, bosta moštvi odigrali na Hohe Warte ob 15. Koncertiral bo velik orkester in nastopil bo tudi balet državne opere. Prisostvoval bo diplomatski zbor. Avstrijci bodo nastopili, kakor obljublja zvezni kapetan Meisl, s prvo garnituro starejših igralcev, dočim bodo v Budimpešti nastopili mlajši, požrtvovalnejši igralci druge garniture. JNS bo ponudbo sprejel.

Včerašnji dunajski nogomet.

Pri pokalnih tekmah, ki so se pričele včeraj na Dunaju, so zmagali povsod prvorazredni klubi; le igra W. A. C. - Rapid Oberlaa je ostala kljub podaljšanju tekme neodločena (1:1). Rapid je potolkel Viktorijo 8:0, Haksah - Vorwärts 6:0, Avstrija Akademijo 9:0, Slovan policiste 4:0, Vienna-Metallum 8:1, FAC-Waf 6:0, Simmering-Weibethar 3:0, Admira-Baumgarten 12:0, Sportklub-Nicolson 4:2, Hertha-Viktoria V 11:2, B. A. C. — Westmark 5:3, Gersthof—Rudolfshügel 3:2.

Praške pokalne tekme.

Sparta—Viktoria Žižkov 7:1, Vršovice—Slavija 2:0, Meteor—CAFK 4:4, Liben—Nuelsky 4:4.

Sokolstvo

Občni zbor Sok. društva v Mariboru, ki se je vršil včeraj dopoldne pod vodstvom staroste dr. Boštjančiča, je pokazal izredno razveseljeno bilanco dela. Društvo šteje skupno 1225 pripadnikov, telovadni obisk pa je dosegel velikansko število 33.671 v 529 telovadnih urah. — Čisto društveno premoženje znaša 84.905,24 Din, knjižnica 1107 knjig. Gradbeni odsek ima 398.018 Din premoženja. Društvo ima tudi svoj godbeni odsek ter odseka v Jarenini in na Pragerskem. — Članarina za leto 1928 znaša 48 Din + 5 za Sokolski dom; novo pristopajoči člani plačajo vpisnino 5 Din in dobijo zato Sok. katekizem. Izvoljen je bil sledeči novi odbor: starosta dr. Boštjančič, podstarosta Bureš, načelnik Janko Dekleva, načelnica Nabergojeva, prosvetar Desatý, odborniki: Sila, Kovač, dr. Mihalič, Hren Zm., Vidmar Nace, Skaza Fr., Špes ml., Ilich, Jenko, Ješovnik, Čelhar ter sestre Cingerlijeva in Šentjurčeva; namestniki Knaflič, Zoter in Lapajne, revizorja Hvalenc in Struna. Načelnik zdravstvenega odseka dr. Podkoritnik, veselečnega Zm. Hren. V gradbeni odsek so bili izvoljeni bratje: Jiroušek, Drčar, Haller, inž. Šlajmer, arh. Jelenc, Pišek, Škofič, Zoter, Mejovšek, inž. Vidic, Ir-golič, Veble, inž. Domicelj, Ilich, Pinter, Kravos in Plemelj, ter sestre Basjakova in Ida Peričeva. Načelstvo zletnega odbora je prevzel br. Bureš.

Prednjaški zbor sokolskega društva v Mariboru ima v torek 24. t. m. izredno sejo. Predmet: delovanje v letu 1928. Udeležba za vse člane zbora obvezna.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani naznanja svojim članom in prijateljem, da je po naredbi finančnega ministrstva prevzela uprava monopolov od 1. jan. prodajo vseh vžigalic. Družba je prejemala od vžigalic leta in leta veliko tisočakov; lani Din 23.810. Ta prispevek odslej izostane. To je hud udarec za našo šolsko družbo, ki vzdržuje ljudske šole in otroške vrtce, podpira revne šolske otroke, ter kupuje šolske in mladinske knjige in učila za šole ob jezikovnih mejah in v Prekmurju. Naša naloga bodi, da podpiramo izdatno našo šolsko družbo, ter nadomestimo ta odpadki na drug način. Slovenci! Kupujte marljivo družbene razglednice, narodni kolek, razpečavajte računske listke! Vrzite kak dinar v družben nabiralnik! Spominjajte se Cirila Metodove družbe ob žalostnih in veselih dneh. —

Hans Dominik:

Oblast treh

Erik Truwor je prebiral pergamentne liste stare knjige pred seboj. Za pergamentnimi listi so se pričeli vrstiti hrupavi listi ročno izdelanega papirja in končno je prišel zvezek gladkega strojnega papirja, ki ga je vžil v knjigo Olaf Truwor.

Nekaj vrstic v karakteristični pisavi njegovega očeta:

»Z redko trdovratnostjo se je v naši rodbini vzdržala pripovedka, da bo član naše rodbine še enkrat predpisoval svetu svoje zakone. Neki Harald Truwor je svojo vero na to legendo plačal l. 1542. s svojo glavo. Jaz nisem nikdar rad govoril o tem ustnem sporočilu. Upam, da bo sedaj ta stara pravljica utihnila.«

Erik Truwor se je moral kljub svojemu resnemu razpoloženju nasmehniti. Vedel je, kako se prenašajo take pravljice. V sobah služinčadi se govori o njih. Tako je kot otrok sam zvedel o njej in spominjal se jo je do danes. Tudi brez očetovega zapiska bi vedel zanjo. Toda nekaj drugega se mu je zdelo važnejše. Ali je bila legenda upravičena? Ali določa usoda dejanja in uspehe posameznikov v resnici za tisočletja vnaprej? To vprašanje ga je mučilo, ker ni mogel najti odgovora nanje.

Reynold-farma, obdana od treh strani od strmega skalovja in gozdnatih višav, je ležala v morju zelenja. Zadnja gozdna drevesa so s svojim vejevjem skoro pokrivala streho poslopja. Posamezni izvirki, ki so žuboreli iz skalovja, so se združili v bližini farme v močan potok. Že skoro čisto pred poslopjem je zavil v stran in si poiskal preko travnikov lažjo pot v ravnino, ki je z četrte strani oklepala farmo.

V svetlomodri, lahki obleki, glavo pokrito s širokim slamnikom, je Jana ravnokar prekoračila ozko brv, ki je vodila čez potok. Z lahkoto je stopala navzgor po kamenitem bregu, katerega vrh je

krasila širokolistnata, košata lipa. Tukaj je bil njen najljubši prostorček. Med rebrato razraščeni koreninami je našla mesto, kjer je mogla počivati kot v naslonjaču. Od tukaj je mogla od zgoraj pregledati Reynold-farmo in razsežno zeleno travnato planjavo pod seboj.

Kako drugače je bilo tukaj nego v Trentonu, kjer je dim in sopara velikih državnih delavnic vedno napolnjevala ozračje. Naslonjena na deblo si je Jana pustila hladiti čelo od svežega vetra, medtem ko se je njeno oko opajalo nad pogledom po široki zeleni dolini. Kako srečna bi bila lahko tukaj. Kako bi se mati popravila tukaj v milejšem ozračju, morda bi popolnoma okrevala... In Silvester?... Kje se nahaja? Ali še živi? Zakaj ne da nobenega znaka o sebi? Njeno čelo se je zameglilo. Srce ji je pričelo živo utripati. Vzdihljaj je napolnil njena prsa. Z vso dušo se je oprijela misli, da mora Silvester kmalu priti in jo vzeti s seboj.

Dr. Glossin?... Bil je vedno ljubeznjiv in priazen z njo. Toda vedno znova so se pojavljale v njej zmedene misli. Vznemirjajoče, svareče so kalile občutek hvaležnosti. Ta odvojenost jo je včasih tako uničila, da se je že večkrat bavila z mislijo, da bi farmo za vedno pustila. Toda kam naj se obrne? In ali jo bo našel Silvester, če jo bo več na Reynold-farmi?

Da bi pregnala vznemirjajoče jo misli, je odprla knjigo, ki jo je prinesla s seboj iz doktorjeve knjižnice in je pričela čitati. Toda ne dolgo. Kmalu ji je knjiga padla iz rok in objel jo je blagodejen spatec. Preslišala je korake dr. Glossina, ki je prispel po njenem odhodu in ki ga je Abigail poslala k samotni lipi.

Dr. Glossin je obstal pred njo in je vzhičen ogledoval njeno ko od kiparja vstvarjeno telo, njen plemenito in mehko risan obraz z rožastimi barvami in njena nežna usteca. Pokleknil je poleg nje, jo previdno prijel za roko in jo nadalje objemal s pogledi. Vse to je sedaj njegova last, kakor je menil. Njegova za vedno. Nikdo več mu je ne iztrga.

Dr. Glossin je bil mož jeklene volje in izredne vstrajnosti. Edina šibka točka na njem je bila njegova vest. Globljih srčnih čustev dosedaj ni še občutil. Če mu je slučaj pripeljal na pot žensko bitje, ki je vzbudilo v njem mimogrede njegovo moško strast, potem si je dotično žensko podvrgel z vsemi zvijačami brezvestne svoje morale. Če bi mogli zidovi Reynold-farme govoriti, bi lahko pojasnili marsikako žalost, ki se je pričela bogveje in končala tukaj.

Dr. Glossin je bil v mladosti sam enkrat doživel globoko strast. Takrat, ko je Rokaja Bursfeldova križala njegovo pot.

Ko je videl Jano Hartejevo privikrat, je spoznal v njej dober medij za svoje hipnotične poskuse, dragoceno sredstvo za izvedbo svojih načrtov. Samo zato se je takrat zanimal za njeno usodo. Dokler se ni čutil po Silvestru Bursfeldu ogrožanega v svoji posesti. Dokler ni v starajočem se možu izbruhnil plamen nenavadne strasti.

Pogosto je preklinjal svojo slabost, ne da bi mogel zagospodariti nad njo. Da dekle njega, ki bi ji bil lahko po svoji starosti oče, ne ljubi z vsem srcem, da ga morda ne bo nikoli ljubila, tega se je zavedal. Toda misel, da bo Jane njegova, je zadušila vse druge pomisleke.

Dr. Glossin se je sklonil čez Janino roko ki je počivala v njegovi in je pritisnil svoje ustnice nanjo. Z lahkim prestrašenim vzklikom se je Jana zbudila. V prvem presenečenju ni niti opazila čudnega doktorjevega položaja.

»Oh, vi, gospod dr. Glossin!... Kako sem vesela, da ste prišli. Dejali boste, da sem nevhvaležna, toda samota na Reynold-farmi me teži.«

»Torej želite, da pridem večkrat, da ostanem dalj časa... da ostanem za vedno pri vas, Jana?«

Jana je zardevajoč povesila glavo. Skrbna ljubezen, ki je zvenela iz doktorjevih besed, jo je spravila v zadrego. Hotela mu je povedati, da jo je napačno razumel, da bi hotela zapustiti Reynold-farmo. In vendar besed, ki bi zvenele nevhvaležno, ni spravila iz sebe.

Zaslepljen od svoje strasti je dr. Glossin mislil, da pomeni Janina vzdržnost samo obrambo proti globokejšim čustvom zanj.

»Jana! Ali smem, ali naj ostanem vedno pri Vas?«

Ni takoj odgovorila. Njena roka je trepetala v njegovi. Izraz prosoje nemoči je pokrtil njen obraz.

»Ne vem«, je dejala tiho. »Tukaj je...« — položila je roko na srce, »tukaj je vse tako tuje.«

Dalje prihodnjič.

MALIOGLASI

Posestvo

blizu Maribora kupim. Naslov pove upravljalista. 163

Zamenjam

lepo ceneno stanovanje za enako. — Križman, Aleksandrova 83. 184

Šivalni stroj »Singer«

zelo dobro ohranjen proda po nizki ceni Hinko Kralj, Tvorliška c. 30. 183

Elegantna spalnica

iz trdega lesa miza, stoli, voziček na 4 kolesa in drugo se poceni proda. Gospoška ul. 58-II, desno. — 143

SVETOVNI PATENT

„ZEPHIR“

Lesna trajno goreča
peč z zračno kurjavo

z 10 kg drv ogreva
sobo skozi 24 ur
ZEPHIR, tvornica peč
Gastopstvo za Maribor železnice
PINTER & LENARD

Cisto Brokat svilo

20 a

za planinski ples à 88 Din nudi

J. Trpin

OD RAZPRODAJE

je še preostalo nekaj modernih samoveznic, ovrtnikov in srajc, sukna za obleke, moških čevljev, klobukov, čepic, nogavic, rokavic, žepnih robcev in drugih modnih predmetov za gospode.

To blago se še

42

do izpraznitve lokala t. j. 24. januarja
za vsako vsaj malo primerne ceno proda

Još. Karničnik, Slovenska ul. 10

Zahvala

Za vse izraze iskrenega sožalja ob smrti mojega predbrega soproga, gospoda

Dr. Ferdo Pirnata

odvetnika v Slovenjgradcu

se vsem najiskrenejše zahvaljujem. Posebno zahvalo pa sem dožna gospodu bančnemu ravnatelju Josipu Skazi, ki mi je stal od smrti pa do groba s svetom in dejanjem ob strani, gospodu primariju dr. Vinku Železnikarju za ves njegov trud, ki ga je posvetil pokojniku v boleznih in za lep nagrobni govor, prečastitemu župniku A. Čičku, gg. sodniku Milanu Tominec, županu Franu Vrečko, brežiškemu odvetniku dr. Štikerju in Darinku Klunu za lepe poslovilne besede ob njegovem grobu, sokolskemu društvu za častno stražo in spremstvo pri pogrebu, požarni brambli za številno spremstvo, pevskemu društvu za ganljive žalostinke, vsem darovalcem prekrasnih vencev, nadalje vsem spremljevalcem od blizu in daleč, ki so mu napravili res veličastno zadnjo pot

Vsem in vsakomur priskrba hvala.

SLOVENJGRAD, dne 22. januarja 1928.

182

Adela Pirnatova

Nallepše in naibogateje opremljene nemške revije, kakor:

Die Dame

Elegante Welt

Die Koralle

Scherl's Magazin

Uhu

Sport und Sonne

Die Woche

Die Gartenlaube itd. v

Knjigarni Tiskovne zadruga v Mariboru
na Aleksandrovi cesti št. 13

Zgodovinski roman

„Serenissima“

ki se vrši v Benetkah in je pisan s pripovednim razkošjem Sienkiewiczjevih povesti, bo vse leto izhajal v mesečniku

„Ljubljanski Zvon 1928“

Ljubljanski Zvon, ki velja za celo leto 120 Din, za pol leta 60 Din, za četrt leta 30 Din, za inozemstvo 150 Din, se naroča v

Knjigarni Tiskovne zadruga, podružnica v Mariboru, Aleksandrova cesta 13